

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Theodōritu Episkopu Kyru Kai Eyagriu Scholastiku
Ekklesiastikē Istorìa, Eklogai Apo Tōn Istorion
Philostorgiu Kai Theodōru**

Theodoretus <Cyrrhensis>

Mogvntiae, 1679

XVI. De Valentiniano qui postea imperavit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14162

ratione digna usurpaverant. Tradidisti enim, aiebant, nos regi iniquo apostatae super omnes gentes orbis terrarum. Haec quidam ex convivis Imperatori indicavit. Ille cum optimos viros statim ad se adduci jussisset, interrogavit quid ab ipsis dictum esset. Illi ex interrogatione Principis occasione liberius loquendi arrepta, egregio quodam zelo incitati haec dixerunt. Nos in vera pietate educati, o Imperator, & praestantissimis legibus obtemperantes, quas scilicet Constantinus ejusque filii tulerunt, lugemus nunc, abominatione cuncta abs te repleri cernentes, & scelestis sacrificiis cibos potumque contaminari. Haec nos & domi deflevimus, & nunc apud te lamentamur. Hoc enim unum in tuo Imperio moleste ferimus. His auditis mitissimus ille & sapientissimus: sic enim a sui similibus appellabatur: clementiae larva deposita, impietatis vultum detexit. Et gravibus illos atque acerbis tormentis exoruciatos, hac vita privavit: imo, ut verius dicam, infelicitate illius temporis liberavit, & victoriae coronas eis conciliavit. Causam vero supplicii praetextuit, non pietatem pro qua interfecti sunt, sed linguae perulantiam. Ideo enim punitos esse dixit, quod Imperatorem contumelia affecissent. Atque haec ita divulgari praecipit, cum nomen atque honorem martyrii veritatis athletis invideret. Horum alter Iuveninus, alter vero Maximinus vocabatur. Quos Antiochensium civitas tanquam veritatis propugnatores honore deposuit, & ad hunc usque diem annua festivitate veneratur.

CAP. XVI.

De Valentiniano, qui postea imperavit.

ALIIPTATE a honoribus ac dignitate conspicui, cum simili uli essent libertate, similes quoque coronas adepti sunt. Nam & Valentinianus, is qui paulo postea imperavit, tunc Tribunus Lanciariorum ad palatii custodiam constitutos regens, zelum quem pro pietate habebat, neququam dissimulavit. Forte amens ille in templum genii publici exultans intrabat. Utrisque ad januam adstabant aeditui, qui lultralis aquae adspersione ingressuros purgarent,

A μφρακίων ἐκέχρητο ῥήμασι. παρέδωκεν ἡμᾶς, ἐλέγον, βασιλεῖ σαρδανόμου δπως ἀτηπα-
 ρα πάντα τὰ ἔθνη τὰ ὄντα ἐπὶ τῆ γῆς. ταῦτα
 πρὸ τῶν ὁμοσπαρέζων ἐκείνων μεμίνυκεν. ἐξ
 σαρδανίκα γε ἀγαγὼν ἐδὺ ἀείψας ἀνδρας ἐ-
 κείνας, ἐπυνθάνετο τίνα εἴη τὰ εἰρημένα. ὁ
 παρρησίας ἀφορμὴν ἐπέληφότες τὴν τὴ βα-
 σιλεως ἐρώτησιν, τὸν ἀξέπαινον σαρδανήζα-
 λες ζῆλον, εἶπον τοιαῦτα. ἐν δισσεβεία τεραφεί-
 ῶ βασιλεῦ ἐνόμοις ἀξέπαινοῖς δ' ἐδ' ἐλευκ-
 τες, κωνσταντίνω γ' ἡ τῶν ἐκείνων παίδων ἦσαν
 ὁ νόμοι, ὀλοφύρεμεθα τὸν μύσας ἀπαί-
 βωπεπληρωμένα θεώμενοι, ἡ ταῖς ἐναγεσι βυ-
 σίαις τὰ βρώμαλα ἡ τὰ πότα μολυώμεθα.
 ταῦτα εἰκοι τεθρηνήκαμεν, ἡ σὲ παρρησίας
 ἀποδύρεμεθα. Ἔτο γ' ὁ δὴ μόνον τ' Ἰησὺς δυσχε-
 ραίνομεν βασιλείας. τέτων ἀκράσας ἰσὼν λόγῳ
 ὁ πρᾶστατος ἡ φιλοσοφώτατος σαρδανίων ἐκεί-
 νω προσομοίῳ ἔτος ὀνομαζόμενος, τὸ μὴ τ'
 Ἰσηκείας ἀπεδύσατο προσωπέιον τὸ ἦ τῆς
 δυσεβείας ἐγὺ μνωσε σαρδανίων. καὶ πικρῶς
 αὐτοῖς καὶ χαλεπὰς αἰκίας Ἰσηκείας κελδο-
 σας, ἐσέρησε μὴ τῆς παρρησίας ὡς. μάλλον
 ἦ ἡλευθέρωσεν ἐκείνας τὸ δὺς ἡνε καίρε, καὶ
 ἐδὺ νικηφόρος σεφάνος πρὸ ἐξέστησεν αἰπὴν ἡ
 τῆ πμωρία σιωήμοσεν, ἐτὴν δισσεβείαν ὑπε-
 ἦς ἀνθεῖθησαν, ἀλλὰ τὴν παρρησίαν. ὡς βα-
 σιλεῖα γ' ὑβεκίωτας, ἐφησε πμωρήσασθαι.
 ταῦτα ἡ θρυλεῖαδς προσέταξε, φθονὸν τῆς
 τῆς ἀληθείας ἀδελφείας τῶν μαρτύρων πμω-
 ηγοείας τὴ καὶ πμῆς. τέτων ὁ μὴν ἰσὼν ἐκεί-
 ἡ μαξίμνος προσηγορᾶτο. τέτας ἡ ἀνὸς ἡχο
 πόλις ἀγωνισίας δισσεβείας πμῆσασα, π-
 λυλεῖ σαρδανίων ἐδ' ὠκε θῆκη καὶ μέχει ἡ τῆς
 ἐρον ἐτήσιω δημοθονία γεραίρον.

D

Κεφ. 15.

Περὶ βαλυντιανῶν ἡ ὑσερον βασιλευσαντες.

KΑΙ ἄλλοι ἡ τῶν ἐν τέλει ἡ ἀξιώματι πα-
 ραπρησίω χερσάμενοι παρρησίας, τῶν
 ἰσων σεφάνων ἀπῆλυσαν. Καὶ γ' ἐκαλεῖται
 ανὸς ἐκείνος ὁ μικρὸν ὑσερον βασιλευσας, χι-
 λιαρχος δ' ἐτὴν τῆνικαῦτα τῶν σαρδανίων τὰ βασι-
 λεία τεταμένω λοχοφόρων ἡγεμενος, ὁν ἐ-
 χει ὑπερ τ' δισσεβείας ἐκ ἀπέκευδε ζῆλον. ὁ
 μὴν γ' ὁ μεθροῖ ἡτος ἐκείνος εἰς τὸ τ' τύχης τεμο-
 νος εἰσὴν ἡχορδίων ἐκατέρωθεν τ' θυρῶν εἰσῆλ-
 σαν κωκόρη παρρησίαις ἐδὺ εἰσιόντας

προκαταίροντες ως ονόμιζον. ἐπεδὴ ἡ βασιλεύς ἠγάπησεν τὴν χλανίδι ρανίδα πελάσασαν εἶδεν ἀλεξάνδιαν ὁ βασιλεὺς ἐκατέρως τὰ τε χάριτες ὑψηλῶς, πῶς ἐπαίσει τὸν νεωκόρον, μεμολύνθαι φήσας, ἐκακὰ ἔρχειν. θεασάμενος ἡ τὸ γεγονὸς ὁ δὲ ἀγίος, εἰς φρέσιν αὐτὸν ᾄδων τὴν ἐρημὸν κείμενον ἐξέτεμψεν, αὐτὸς διὰ γὰρ προσελαχώς, ἀλλ' ἐκείνος μὴ ἐνιαιεὶς ἢ μνηῶν διεληλυθότων ὀλίγων, μισθὸν τὸ ὁμολογίας τὴν βασιλείαν ἐδέξατο. ἔγδο μόνον ἐν ἐκείνῳ τῷ βίῳ ἐδύ τῶν θείων ἐπιμελομένους ὁ δὲ καὶ γεραίρῳ κρήνης. ἀλλ' ἐστὶν ὅτε καὶ ἀδελφικά τῶν ἀγαθῶν πόνων ὀρέγεταις ἀνιδόσας, ταῖς ἀβίχρησι γινόμεναις δωρεαῖς ἄς ἐλπίζομενας πεισμένῳ. ὁ δὲ τυραννὶ ἢ ἑτεροκίτῳ δὲ σέβας ἐξέδρε μηχανημα τοῖς γδ βασιλικαῖς καὶ ἀλλοδαῖς τὸ παλαιὸν ἐστὶ διανέμων χρυσίον, ἐκατέδθη μὴν αὐτὸς ἐπὶ θρόνῳ βασιλικῷ. πρὸς δὲ τὸ ἐστὶ βασιλῆος ἀνδράκων πλήρη, καὶ λιβανωτὸν ἐπὶ τῷ τεραπέζης παρεπέδθη. προσέταξε ἡ τῶν χρυσίων κομιζομένων ἕκαστον πρῶτον ἐπιβαλεῖν τῷ βασιλῆϊ τὸν λιβανωτὸν εἶτα τὸ χρυσίον ᾄδων τὸ ἀπὸ κομιζομένων δεξιᾶς τὴν δεξιὴν ἀγῆν. πλείοι μὴ ἠγνόησαν πανηλωσῶ. ἡ δὲ προμεμαθηκότες, σκηψάμενοι νόσον, τὴν χαλεπὴν ἐκείνην διέφυγον θῆραν. ἄλλοι δὲ τῶν χρημάτων ἀσεγόμενοι, τὸ σφέτερας καὶ ἀλιγώρησαν σαλήσας. ἑτεροὶ δὲ δόλια προῦδωκαν τὴν ἀσεβείαν.

Κεφ. ιζ.

Περὶ τῶν ἄλλων ὁμολογητῶν.

ΜΕΤὰ μὲν τὴν ὀλεθρῆσαν ἐκείνην τὴν χρημάτων διανομὴν, ἐν ἡνισσοῖσι τῶν ἡνέστων χρυσίον εἰληφότων καὶ ταῦτ' εἰσὶ τῶν τετῶν εἰς φιάλην δεξάμενοι, ἔπρῳτον ἐπέπερὶν τὴν σαλήριον ἐπιθεῖναι σφραγίδα. τινὸς δὲ τῶν συοῖτων ἐπιμεψάμενος καὶ φήσας ἵνα ἐνανθὸν εἶναι τὸ τῷ πρὸ βασιλέως γενημένῳ, ἡρεθὲ ἐκείνος τί τῶν κατὰ ἀπὸ πεπραγμένων κληκεν ἐνανθὸν ὁ δὲ βασιλεὺς καὶ τὸ λιβανωτὸν καὶ ἀεθίσεως τὴν γενημένην ὑπέμνησε. ταῦτα γδ τὴν χριστιανικὴν ὁμολογίαν ἀνὴρ ἀπαλάφην. Τῶν ἀκέραιος τὴν ἐστῶμένων οἱ πλείους ἀνωλόλυξαν τε ὀλοφύρατο καὶ πολλὰς τῶν κεφαλῶν ἀπολίαντες τείρας, ἐξάνευσαν τὰ συμποσίε καὶ διὰ τὸ ἀσεβείας θείους, χριστιανοὶ τε

A ut quidem ipsi existimabant. Tunc Valentinianus qui ante Imperatorem incedebat, guttam aquae chlamydi suae adspersam conspicatus, æditum pugno percussit, inquinatum se dicens, non autem purgatum: atque ob hanc causam utrumque regnum meruit adipisci. Quo conspecto, sceleratissimus Imperator eum in castellum quoddam situm in solitudine relegavit, præcipiens ut illius degeret. Verum hic quidem elapso anno & mensibus paucis, pro confessione suae mercede Imperium accepit. Nam iustissimus Judex, non in futura tantum vita remuneratur pietatis studiosos: Sed interdum præmia bonorum operum repræsentat, collatis jam hic muneribus spem futurorum confirmans. Porro tyrannus aliud præterea adversus pietatem excogitavit. Nam cum ex veteri more aurum militaribus numeris divideret, ipse quidem in regali folio residebat. Sed præter morem, aram cum foculo & thus super mensa juxta aram apponi curavit. Juslitque ut singuli priusquam aurum acciperent, thus aram imponerent, aurum deinde ex ipsius manu sumerent. Atque hanc fraudem plerique haud animadvertunt. Sed qui eam præferant, morbo simulato diros illos laqueos effugerunt. Quidam tamen præ nimia auri cupiditate salutem suam neglexerunt. Nonnulli pavore atque ignavia pietatem prodiderunt.

CAP. XVII.

De aliis Confessoribus.

POST funestam hanc pecuniæ divisionem, quidam ex iis qui aurum acceperant, in convivio quodam simul discumbebant. Horum unus sumpto in manus poculo, non prius bibit quam salutari signo poculum signasset. Cumque unus ex convivis eum objurgasset, dixissetque id contrarium esse ei quod paulo ante ab ipso factum fuisset, quaesivit ille quid ab ipso gestum esset, quod is contrarium appellaret. Ille aram, thus & abnegationem fidei commemoravit. Hæc enim Christianæ religioni contraria esse. Quibus auditis, complures ex convivis ejulate ac lamentari cœperunt: Avulsisque ex capite capillis, statim e convivio surrexerunt: & per forum discurrentes, Christianos se esse & Imperatoris fraude cir-

